

طراحی مدل بازاریابی اخلاقی رسانه های اجتماعی در شرکت های کوچک و متوسط

نازین خجسته، دکتر ابراهیم چیرانی*، دکتر سید محمود شبگو منصف، دکتر کامبیز شاهروodi
گروه مدیریت بازرگانی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

(تاریخ دریافت: ۹۹/۰۹/۰۲، تاریخ پذیرش: ۹۹/۱۱/۰۳)

چکیده

زمینه: هدف از این پژوهش تحلیل و طراحی مدل بازاریابی اخلاقی رسانه های اجتماعی در شرکت های کوچک و متوسط است. روشن: پژوهش حاضر در زمرة پژوهش های کیفی و اکتشافی است که با روش داده بینای انجام شد. جامعه تحقیق شامل خبرگان و مدیران بازاریابی و متخصصان بازاریابی دیجیتال و بازاریابی رسانه های اجتماعی بودند که به شیوه هدفمند ۱۳ نفر از آنها به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار تحقیق مصاحبه نیمه ساختاریافته بود و در نهایت با استفاده از روش های کدگذاری باز، محوری و گزینشی مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: در بخش کد گذاری باز ۲۴۸ کد استخراج شد. در بخش کد گذاری محوری در بخش کد گذاری محوری، ۱۰۵ کد اولیه در قالب ۲۱ مقوله جاگذاری شد که بدین ترتیب مدل مفهومی تحقیق شکل گرفت.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج به دست آمده عوامل اخلاقی مرتبط با بازار، اهداف بازاریابی اخلاقی رسانه های اجتماعی، مخاطب شناسی رسانه های اجتماعی، نوع کسب و کار می باشد که عوامل علی را تشکیل می دهند. راهبردهای رسانه های اجتماعی در نمایش و فروش محصولات و خدمات در بازار هدف، راهبرد بازاریابی محتوا، تبلیغات دهان به دهان (WOM)، بازیوارسازی، بازاریابی افراد تاثیرگذار و مورد احترام، افزایش آگاهی اخلاقی و مشارکت با برند که به عنوان راهبرد مدل تحقیق مدنظر قرار گرفتند. شرایط مداخله گر و شرایط زمینه ای نیز از اجزای دیگر این مدل بودند که با تاثیرگذاری بر راهبرد، زمینه دستیابی به پدیده اصلی این مدل را فراهم کردند.

کلیدواژگان: بازاریابی اخلاقی، رسانه های اجتماعی، بازاریابی محتوا

سرآغاز

این امر ناشی از مجموعه کارکردها و نقش هایی است که ابزارهای ارتباطی برای مخاطبان به ارمغان آورده اند. پیشرفت فناوری های ارتباطی و اطلاعاتی، در زندگی بشر سهی بسزایی داشته است و نمی توان تغییرات بنیادین ناشی از ظهور این فناوری ها را در عرصه های مختلف زندگی فردی و اجتماعی نادیده گرفت (۳).

فناوری های ارتباطات و اطلاعات و دیجیتال و رسانه های اجتماعی مانند ایمیل ها، موتورهای جستجو، تلفن های هوشمند، وب سایت ها و سایت های رسانه های اجتماعی به صورت گسترده ای توسعه افراد و برای فعالیت هایی شامل جستجوی روزانه اخبار و به روز رسانی رویدادهای مهم، ارتباط با خانواده و دوستان، ارزیابی محصولات،

یکی از مهم ترین تحولات در دنیای امروز، شبکه جهانی اینترنت است که نفوذ روز افزونی در زندگی روزمره بشر دارد. بسیاری از فعالیت ها امروزه با به کار گیری این تکنولوژی، راحت تر و سریع تر شده است. و همچنین بازاریابی^۱ در دهه های اخیر در شبکه ها و سایت های اجتماعی، به عنوان یک علم، توجه فروشندها را به خود جلب کرده است (۱). ظهور و گسترش پذیرش فناوری های ارتباطات و اطلاعات (ICT) و دیجیتال و رسانه های اجتماعی^۲ تاثیر بسزایی در ارتباطات بین افراد و ارضی نیازهای مادی، عاطفی، فرهنگی و اجتماعی-اقتصادی دارد (۲). ظهور و بروز وسائل ارتباطی باعث گرایش مخاطبان به آنها شده است.

اجتماعی بودند که به شیوه هدفمند نمونه گیری انجام شد و در این پژوهش از ۱۳ نمونه تا رسیدن به اشباع نظری مصاحبه شد. با انجام مصاحبه با این افراد، تشخیص محقق و گروه تحقیق این بود که اطلاعات گردآوری شده به نقطه اشباع رسیده و نیازی به انجام مصاحبه های بیشتر نیست. به دلیل جدید بودن موضوع تحقیق، به منظور اکتشاف داده ها از ابزار مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده شد. با استفاده از روش های کد کذاری باز، محوری و گزینشی داده ها مورد تحلیل قرار گرفتند تا در نهایت، تصویری عینی از نظریه خلق شده ارائه شود. برای آزمون روایی این پژوهش از نظر دو پژوهشگر دیگر که از استادان حوزه مدیریت و مسلط به روش کیفی بودند استفاده شد و از آنها خواسته شد تا گزارش پژوهش و یافته ها را مطالعه کرده و نظرات خود را اعلام کنند. (روش تشخیص خارجی).^(۹)

یافته ها

گام اول: کدگذاری باز

در این مرحله، داده های به دست آمده از مصاحبه ها بررسی شد و مفاهیم مرتبط با پژوهش استخراج شدند. نتایج حاصل از کدگذاری باز داده های کیفی تعداد ۲۴۸ کد باز از میان مفاهیم شناسایی شده بود.

گام دوم: کدگذاری محوری

وظیفه محقق در این مرحله، «دسته بنده و مقایسه» عناوین استخراج شده از داده ها بوده است. کدگذاری محوری، منجر به ایجاد گروه ها و مقوله ها می شود. تمامی کدهای مشابه در گروه خاص خود قرار گیرند. در این مرحله، مقوله ها به صورت یک شبکه با هم در ارتباط قرار می گیرند. همانگونه که ملاحظه می شود در ضمن انجام تجزیه و تحلیل، پژوهش گر به کدهای اولیه متعددی دست یافته است. نکته مهم در این میان این است که این کدها باید مبنای باشند، یعنی باید پدیده های مشابه با هم دیگر طبقه بندی شوند، در غیراین صورت بین تعدادی زیادی مفاهیم گرفتار می شویم که نمی دانیم با آن ها چه کنیم. وقتی در داده ها پدیده خاصی را مشخص کردیم آنگاه می توانیم مفاهیم را بر محور آن ها گروه بندی کنیم. این کار تعداد واحدهایی را که باید با آن ها کار کنیم کاهش می دهد. روند طبقه بندی مفاهیم که به نظر می رسد به پدیده های مشابه بربط پیدا می کند مقوله پردازی نامیده می شود. آنگاه به مقوله های که پدیده ای را شامل می شود یک اسم مفهومی می دهیم باید توجه داشت که این اسم باید انتزاعی تر از اسمی مفهومی باشد.^(۱۰) در واقع این مرحله انتزاعی ترین سطح کدگذاری است که از طریق آن روابط بین مقوله های ایجاد شده تشریح می شود. برای رسیدن به یکپارچگی مورد نظر در این مرحله لازم است محقق پدیده اصلی را تنظیم و خود را به آن متعهد کند. خروجی این مرحله چیزی نیست جز نظریه پردازی که حاصل شده است. برخی محققان نظریه را مثابه یک چارچوب نظم بخش می دانند که امکان می دهد از داده های مشابه ای برای پیش بینی و تبیین حوادث تجربی استفاده شود. برخی دیگر نیز تئوری را فرضیه قابل جانشینی می دانند. این نگرش ها همه مبتنی بر نگرش های کمی و

خدمات و مکان ها، خرید و فروش محصولات، حمل و نقل، گردشگری و خدمات مالی شخصی، ارتباطات و به اشتراک گذاری اطلاعات از طریق تبلیغات شفاهی با دهان به دهان^(۴) (WOM) و مدیریت محل کار مورد استفاده قرار می گیرد.^(۴) بنابراین نقش رسانه های اجتماعی نوین در بازاریابی بسیار قابل توجه است.

اما سوال اینجاست رسانه های اجتماعی تا چه اندازه می توانند در بازاریابی اخلاقی^(۵) نقش ایفا کنند. بازاریابی اخلاقی بیشتر از اینکه یک استراتژی بازاریابی باشد، نوعی فلسفه است که روی تمام جنبه های بازاریابی تأثیر می گذارد.^(۵) در این شیوه کارفرمایان به دنبال ترویج صداقت، عدالت^(۶) و تعهد^(۷) در تبلیغات خود هستند. با توجه به انتزاعی بودن مفهوم اخلاق، صحبت کردن در این خصوص بسیار چالش برانگیز و دشوار است، چون ممکن است تعریف هر کس از کار خوب با تعریف و نظر دیگری کاملاً متفاوت باشد.^(۶) به همین دلیل، در بازاریابی اخلاقی با فهرستی از قوانین و روش های مدون رویه رو نیستیم، هر چند مجموعه ای دستور العمل های کلی و عمومی برای کمک به شرکت ها و صاحبان کسب و کار وجود دارد که می توانند استراتژی های جدید بازاریابی را بر اساس آن ارزیابی کنند.^(۷)

متاسفانه تبلیغ غیراخلاقی اغلب به همان اندازه که غیراخلاقی است، تأثیرگذارتر نیز هست. تا زمانی که رفتار غیراخلاقی خلاف قانون محسوب نشود، شرکت های زیادی از شیوه های تبلیغ غیراخلاقی برای پیروزی در بازار رقابت استفاده می کنند.^(۸) این امر به ویژه در رسانه های اجتماعی نوین که هنوز قوانین و قواعد مدونی در حوزه اخلاق کسب و کار ندارند بیشتر ملموس و آشکار است.

در این تحقیق هدف آن است که درک از استراتژی های بازاریابی اخلاقی رسانه اجتماعی برای شرکت های کوچک و متوسط بهبود داده شود زیرا در بخش شرکت های کوچک و متوسط در بیشتر اقتصاده ها، درک این مساله اهمیت دارد که کسب و کارهای کوچک^(۹) چگونه از مزایای تکنیک های بازاریابی اخلاقی و بهترین شیوه های رسانه اجتماعی برای کمک به ترویج اخلاق و ارتباط اخلاق مدارانه با مصرف کننده استفاده می کنند. نتایج این مطالعه بینشی نسبت به استراتژی های بازاریابی اخلاقی رسانه اجتماعی و ابزارهای مورد استفاده آن، برای صاحبان کسب و کارهای کوچک و متوسط فراهم می آورد. نیاز است که تحقیق به گونه ای هدایت شود تا تعیین کند که صاحبان کسب و کارهای کوچک و متوسط چگونه می توانند به صورت موفق از رسانه اجتماعی هم برای معرفی و توسعه کسب و کار خود استفاده کنند و هم در این راه اخلاق مدارانه حرکت کنند. بنابراین سوال اصلی زیر این مطالعه را هدایت می کند: صاحبان کسب و کارهای کوچک و متوسط از چه استراتژی هایی برای پشتیبانی از بازاریابی اخلاقی رسانه اجتماعی استفاده می کنند؟

روش

پژوهش حاضر کاربردی و در زمرة پژوهش های کیفی و اکتشافی است که با روش داده بنیاد انجام شد. جامعه تحقیق شامل خبرگان و مدیران بازاریابی و متخصصان بازاریابی دیجیتال و بازاریابی رسانه های

تجربی است؛ اما در یک نگرش کیفی می‌توان تئوری را به مثابه مفهوم سازی دانست (۱۱). در بخش کدگذاری محوری، ۱۰۵ کد اولیه در قالب ۲۱ مقوله در جدول ۱ تحت عنوان مقوله‌ها ارائه شده‌اند.

گام سوم: کدبندی گزینشی

کدبندی نظری عبارت است از چیش کدهای محوری در کنار هم براساس منطق و ارتباط دادن آن با سایر مقوله‌ها، اعتبار بخشیدن به روابط و پر کردن جاهای خالی با مقولاتی که نیاز به اصلاح و گسترش بیشتر دارند (۱۰) در واقع این مرحله انتزاعی‌ترین سطح کدگذاری است که از طریق آن روابط بین مقوله‌های ایجاد شده تشریح می‌شود. برای رسیدن به یکپارچگی مورد نظر در این مرحله لازم است محقق پدیده اصلی را تنظیم و خود را به آن متوجه کند. خروجی این مرحله چیزی نیست جزء تئوری پردازی که حاصل شده است. در این قسمت کدگذاری‌های محوری به صورت ترکیبی و محتوایی هر یک از آن‌ها در قالب کدهای نظری قرار داده شدن. دلایل انتخاب هر یک از ابعاد اصلی مدل شکل گرفته به شرح زیر می‌باشد:

شرایط علی: این بعد از مدل به حوادث یا واقعی دلالت می‌کند که به وقوع یا رشد پدیده اصلی منتهی می‌شود. ابعاد بدست آمده شامل، عوامل اخلاقی مرتبط با بازار، اهداف بازاریابی اخلاقی رسانه‌های اجتماعی، مخاطب شناسی رسانه‌های اجتماعی و نوع کسب و کار می‌باشد. مقولات شکل گرفته در فرآیند کدگذاری حاکی از این موضوع بود که کسب و کارها باید با توجه به عوامل اخلاقی مرتبط با بازار امروز شامل، رشد سودجویی، عدم توجه به اخلاق حرfe ای، الگوگری از افراد پیرون از بازار و بخش بندی بازار و همچنین اهداف بازاریابی اخلاقی دیجیتال خود که باید هم راستا با اهداف اخلاقی کسب و کار آنها باشد و همچنین نیاز به شناخت هرچه بهتر مخاطب به جهت دادن اطلاعات درست به مخاطبان، دریافت بازخورد از مخاطب، خدمت رسانی متناسب با نیاز، درگیر سازی ذهن مخاطب با کسب و کار (برنده)، برقراری ارتباط اخلاق مدارانه دو طرفه و دسترسی به طیف گسترده تری از مخاطبان، و بسته به نوع صنعت و کسب و کاری که در آن فعالیت می‌کنند، باید بازاریابی اخلاقی رسانه‌های اجتماعی را که مقوله اصلی این پژوهش است مدنظر قرار دهند.

مفهوم اصلی: این پدیده همان اتفاق اصلی است که مجموعه کنش‌ها برای کنترل و اداره کردن آنها معطوف می‌شود. این مقوله همان برچسب مفهومی است که برای چارچوب یا طرح به وجود آمده، در نظر گرفته می‌شود. با توجه به این که هدف پژوهش حاضر، تحلیل طراحی استریتی های بازاریابی اخلاقی رسانه‌های اجتماعی است، پس از گردآوری داده‌ها و تحلیل آنها در مرحله کدگذاری باز و بررسی ویژگی های ارائه شده، مقوله بازاریابی اخلاقی رسانه‌های اجتماعی به عنوان پدیده اصلی انتخاب شد. در اینجا مقصود این است که کسب و کارهای کوچک و متوسط تا چه اندازه به رعایت مولفه‌های اخلاق حرfe ای باور دارند که باید در زمان استفاده از رسانه‌های اجتماعی به عنوان یکی از کانالهای بازاریابی خود این فاکتورهای اخلاقی را مورد توجه قرار دهنند.

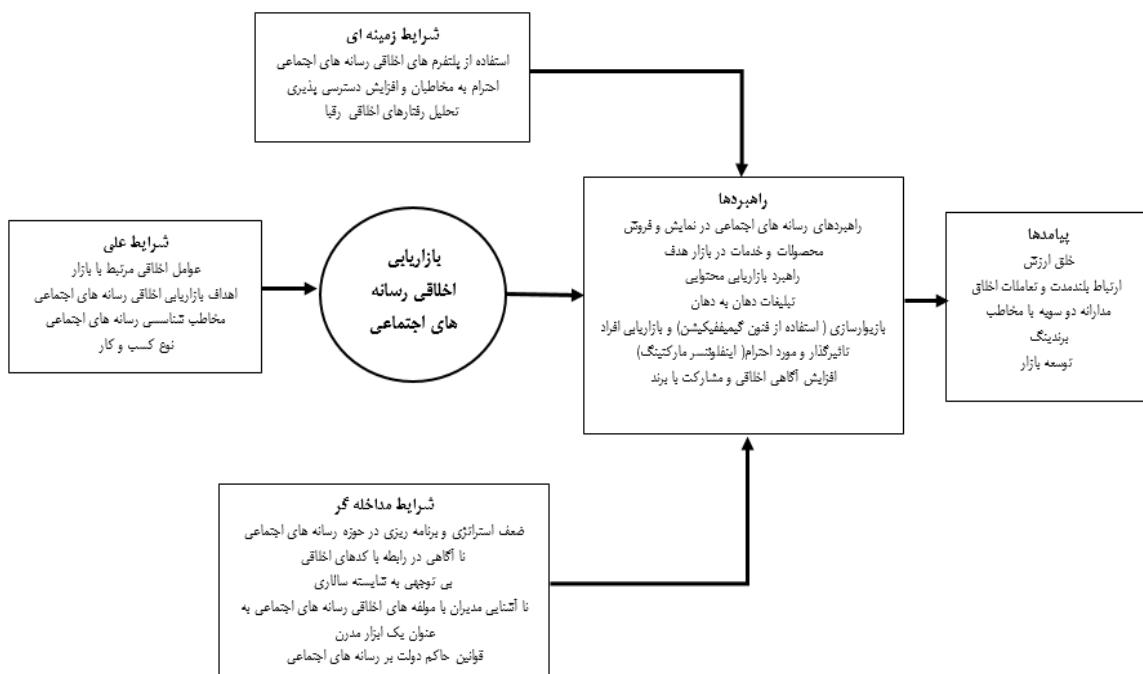
جدول ۱: کدگذاری گزینشی

نوع مقوله	مفهوم	کدبار
	عوامل اخلاقی مرتبط با بازار	درک نیازهای اخلاقی بازار هدف کشف بازار جدید تشخیص نوسانات بازار اهداف اخلاقی بازاریابی شرکت بخش بندی بازار
اهداف بازاریابی اخلاقی رسانه های اجتماعی	اهداف اهداف بازاریابی اخلاقی اخلاق کسب و کار مزایا و توانایی بازاریابی اخلاقی رسانه اجتماعی هدف شرکت از بازاریابی اخلاقی رسانه های اجتماعی	
شرایط علی	مخاطب شناسی رسانه های اجتماعی	دادن اطلاعات درست به مشتریان دریافت بازخورد از مشتریان درگیری ذهن مخاطب با مولفه های اخلاقی برنده ارایه خدمات مناسب به مشتری ارتباط اخلاق مدارانه دو طرفه با مخاطبان به اشتراک گذاری اطلاعات با مخاطبان شناخت هرچه بهتر ترجیحات اخلاقی مخاطبان
نوع کسب و کار	نوع صنعت نوع مشتریان نوع خدمات و محصولات	
استفاده از پلتفرم های اخلاقی رسانه های اجتماعی،	انتخاب شیوه اجتماعی دلایل انتخاب رسانه های اجتماعی انتخاب پلتفرم اخلاقی با توجه به فعالیت و اهداف شرکت در خوب و مناسب از مقتضیات اخلاقی هر پلتفرم انتشار پلتفرم های اخلاقی رسانه های اجتماعی و به روز رسانی مداوم آنها	
زمینه ای	احترام به مخاطبان و افزایش دسترسی پذیری	ارزان بودن رسانه اجتماعی قیمت گذاری عادلانه و مناسب در دسترس بودن رسانه های اجتماعی دسترسی راحت به طیف گسترده مخاطبان
و تحلیل رفتارهای اخلاقی رقبا.	حضور رقبا تقلید از رفشارهای اخلاقی رقبا چشم و همچشمی با رقبا بررسی شکاف های اخلاقی موجود در برنامه ها و پلتفرم های رقبا تحقیقات بازار	
راهبردها	راهبردهای رسانه های اجتماعی برای معرفی و نمایش محصولات و خدمات در بازار هدف	استفاده از رسانه های اجتماعی برای معرفی و نمایش محصولات و خدمات اثر گذاری بر فرایند خرید ارائه محصول و خدمات ایجاد آشنایی با محصول تنوع در محصولات و خدمات ارائه محصولات و خدمات در بازار هدف
راهبرد بازاریابی محتوا	راهبرد تویید محتوا	راهبرد تویید محتوا اخلاق محور و محصول محور استراتژی اخلاقی برای تویید محتوا تولید محتوا برندگار و اخلاق مدار

سرعت انتقال محتوا خلاقیت در تولید محتوای مناسب داشتن برنامه مشخص استمرار در تولید محتوا ارائه اطلاعات مناسب صداقت در ارایه محتوا		
تبلیغات دهان به دهان (WOM) قدرت واپسی شدن تبلیغات توصیه‌ای بدگویی (WOM منفی)		
استفاده از اینفلوئنسر در شبکه‌های اجتماعی گیمیفیکیشن در پست رسانه‌های اجتماعی استفاده از فون گیمیفیکیشن	بازیوای سازی و بازاریابی افراد تأثیرگذار و مورد احترام (اینفلوئنسر مارکتینگ)	
آگاهی از اصول اخلاقی برنده افزایش مشارکت برندها با نهادهای مدنی توسعه برنده دریافت نظرات مشتریان درباره میزان رعایت اخلاقی توسط برنده	افزایش آگاهی اخلاقی و مشارکت با برنده	
نداشتن برنامه اخلاقی در فضای رسانه‌های اجتماعی نداشتن استراتژی محتوای اخلاقی تولید محتوای خسته کننده و نامرتب عدم شناخت کافی از بازار	ضعف استراتژی و برنامه ریزی در حوزه رسانه‌های اجتماعی	
نبود آموزش اخلاقی لازم عدم تخصیص بودجه برای تنظیم کدهای اخلاقی	نا آگاهی در رابطه با کدهای اخلاقی	
نداشتن افراد متخصص و توانا در تیم نداشتن دانش کافی نبود زیر ساخت مناسب نبود کارشناس متخصص در زمینه رسانه اجتماعی نداشتن زمان بندی و برنامه مشخص	بی توجهی به شایسته سالاری	ش رایط مدخله گر
به رسمیت نشناختن بازاریابی اخلاقی رسانه‌های اجتماعی عدم توجه و اعتقاد به رسانه‌های اجتماعی طرز تفکر سنتی عجول بودن برای گرفتن نتیجه	نا آشنایی مدیران با مؤلفه‌های اخلاقی رسانه‌های اجتماعی به عنوان یک ابزار مدرن	
کم برداری نبود امنیت و عدم قطعیت تحریم بودن رسانه‌های اجتماعی فیلتر بودن رسانه‌های اجتماعی سیاستهای کلان کشور عدم توانایی تبلیغات هدفمند به علت محدودیت‌های موجود در ایران قطعی اینترنت	قوانین حاکم دولت بر رسانه‌های اجتماعی	
ایجاد ارزش اخلاقی برای مخاطب دادن اطلاعات کافی به مخاطب شخصی سازی محصولات و خدمات ارائه خدمات ویژه ارائه پیشنهادات ارزشی	خلق ارزش	پیامد ها
تعامل قوی با مخاطب مطلع کردن مخاطبان و مشتریان	ارتباط بلندمدت و تعاملات اخلاق مدارانه دو سویه با مخاطب	

ارتباط اخلاق مدارانه پایدار با مشتریان تعامل دو طرفه با مخاطب تبادل اطلاعات با مشتری مدیریت ارتباط با مشتری ارتباط مستمر با مشتری از طریق رسانه اجتماعی	
طراحی برندهای دیجیتال کمک به برندهای توسعه برندهای تولید محتوا برند	برندهای
تشویق به خرید انتقال ترافیک به وبسایت افزایش تمایل به خرید وسعت بخشیدن به بازار اثرگذاری بر فرایند خرید گسترش بازار جدید تنوع محصولات و خدمات	توسعه بازار

براساس ترکیب لایه های ارائه شده در صفحات قبل، مدل نهایی تحقیق به شرح زیر است:

نگاره ۱: مدل نهایی تحقیق

محوری، ۱۰۵ کد اولیه در قالب ۲۱ مقوله جاگذاری شد که بدین ترتیب مدل مفهومی تحقیق شکل گرفت. بر این اساس شرایط علی شامل مقوله هایی چون عوامل اخلاقی مرتبط با بازار، اهداف بازاریابی اخلاقی رسانه های اجتماعی، مخاطب شناسی رسانه های اجتماعی و نوع

بحث

نتایج پژوهش حاضر برای بازاریابی اخلاقی در رسانه های اجتماعی ۲۴۸ کد باز استخراج نمود. در بخش کد گذاری محوری در بخش کد گذاری

نتیجه‌گیری

همزمان با رشد چشمگیر کاربرد ابزارهای مرتبط با شبکه‌های اجتماعی توسط بازاریابان، میزان استفاده از فناوری نیز افزایش یافته است. پلتفرم‌های شبکه‌های اجتماعی این فرصت را در اختیار کاربران قرار می‌دهند که با اخبار روز همراه و همگام باشند، دغدغه‌های خود را ابراز کنند. شرکت‌ها در نظرات خود را بیان نمایند، و با دیگران ارتباط برقرار کنند. شرکت‌ها در مسیر استراتژی بازاریابی خود معمولاً نیازهای مشتریان خود را ارزیابی کرده و نحوه پاسخگویی به این نیازها را نیز تعیین می‌کنند. البته نکته ای که در این مسیر می‌باشد مورد توجه ویژه قرار گیرد توجه به اصول اخلاقی است. رسانه‌های اجتماعی ابزاری نوین برای بازاریابی هستند حال اگر در فرآیند بازاریابی اصل‌الاصلی رعایت نشود، مشتریان اعتماد خود را به برنده از دست داده و سازمان‌ها دچار مشکلات عدیده در ارتباط با مشتریان خواهند شد. شرکت‌ها و سازمان‌های کوچک تر می‌توانند از طریق بازاریابی اخلاقی در شبکه‌های اجتماعی، ارتباط آنلاین خود با مشتریان بالقوه و فعلی شرکت را تا حد چشمگیری بپسندن و زمینه را برای رشد و توسعه برنده خود فراهم آورند.

ملاحظه‌های اخلاقی

موضوعات اخلاقی همچون؛ سرفت ادبی، رضایت آگاهانه؛ انتشار چندگانه و ... در پژوهش حاضر مورد توجه قرار گرفته‌اند.

واژه نامه

1. Marketing	بازاریابی
2. Information and communication technology	فناوری ارتباطات و اطلاعات
3. Social media	رسانه‌های اجتماعی
4. Word of mouth advertisement	تبلیغات دهان به دهان
5. Ethical marketing	بازاریابی اخلاقی
6. Justice	عدالت
7. Commitment	تعهد
8. Small business	کسب و کارهای کوچک
9. Ethical behaviors	رفتارهای اخلاقی
10. Meritocracy	شایسته سالاری
11. Influencer marketing	بازاریابی افراد تاثیرگذار
12. Ethical interactions	تعاملات اخلاقی مدارانه
13. Code of ethics	کدهای اخلاقی
14. Ethical platforms	پلتفرم‌های اخلاقی
15. Gamification	بازی‌سازی

References

- Sharifi E, Yazdani N. (2018). The effect of internet marketing capabilities on the development of international markets of export companies. Strategic Management Studies; 9(34). (In Persian).

کسب و کار است که با پژوهش‌هایی که از تاثیر این مولفه‌ها در بازاریابی سخن می‌گویند همسو و هم راست است (۱۴-۱۲).

شرایط زمینه‌ای در مدل تحقیق حاضر شامل استفاده از پلتفرم‌های اخلاقی رسانه‌های اجتماعی، احترام به مخاطبان و افزایش دسترسی پذیری، تحلیل رفتارهای اخلاقی^۹ رقبا بوده است که در برخی تحقیقات مورد اشاره قرار گرفته. (۱۵).

شرایط مداخله گردن این مدل شامل ضعف استراتژی و برنامه‌ریزی در حوزه رسانه‌های اجتماعی، ناگاهانه در رابطه با کدهای اخلاقی؛ بسی توجهی به شایسته سالاری^{۱۰}، نا آشنایی مدیران با مولفه‌های اخلاقی رسانه‌های اجتماعی به عنوان یک ابزار مدرن، قوانین حاکم دولت بر رسانه‌های اجتماعی بود که در برخی پژوهش‌ها مورد تأکید قرار گرفته اند (۱۶-۱۸).

در مدل حاضر راهبردها شامل راهبردهای رسانه‌های اجتماعی در نمایش و فروش محصولات و خدمات در بازار هدف، راهبرد بازاریابی محتوایی، تبلیغات دهان به دهان، بازی‌سازی (استفاده از فناوری گیمی‌فیکیشن) و بازاریابی افراد تاثیرگذار و مورد احترام^{۱۱} (اینفلوئنسر مارکتینگ)، افزایش آگاهی اخلاقی و مشارکت با برنده بود که برخی تحقیقات موجود بر این موارد تأکید دارند. (۱۹-۲۳).

در نهایت در مدل حاضر پیامدها شامل: خلق ارزش، ارتباط بلندمدت و تعاملات اخلاقی مدارانه^{۱۲} دو سویه با مخاطب، برنده‌نگ و توسعه بازار بود که برخی پژوهشگران در تحقیقات خود به برقراری ارتباط پایدار با مخاطبان و مشتریان، خلق ارزش برای آنها و برنده‌نگ به عنوان پیامدهای بازاریابی اشاره کرده اند (۱۹-۲۲). با توجه به نتایج بدستیت آمده از این پژوهش می‌توان پیشنهاد نمود که:

شرکت‌های کوچک و متوسط ابتدا باید هدف خود را از بازاریابی اخلاقی رسانه‌های اجتماعی تعیین نموده و مخاطب هدف خود را به خوبی بشناسند و با توجه به نوع کسب و کار خود اقدام به فعالیت در رسانه‌های اجتماعی کنند تا بتوانند در بازار پرنسان و متلاطم امروزی از رقبا عقب نمانند.

تدوین کدهای اخلاقی^{۱۳} بازاریابی رسانه‌های اجتماعی می‌تواند راهی موثر برای حرکت سازمان به سوی یک بازاریابی موفق باشد.

تنظیم پلتفرم‌های اخلاقی^{۱۴} رسانه‌های اجتماعی و استفاده از رسانه‌های اجتماعی پر مخاطب احتمال موفقیت برنده را افزایش می‌دهد.

انتخاب مدیران مختص و شایسته سالاری راهی است برای سازمان‌ها تا بتوانند بازاریابی اخلاقی در رسانه‌های اجتماعی را تنظیم کنند.

بازاریابی محتوایی، استفاده از الگوهای اخلاقی جامعه و افراد تاثیرگذار، بازی‌سازی (گیمی‌فیکیشن)، نمایش هرچه بهتر محصولات و خدمات و ایجاد آگاهی در مخاطب از جمله راهبردهایی است که موفقیت کسب و کارهای کوچک و متوسط رقم می‌زند.

- opportunities and challenges. *Modern Marketing Research*; 9(1): 69-88. (In Persian).
13. Manteghi M, Saghebi F. (2013). Business models and innovation evaluation. *Technology Development*; 9(35). (In Persian).
  14. Feiz D, Shabani A. (2018). Investigating the impact of marketing measures on social media; a kind of growth hacking strategy based on behavioral tendencies and verbal advertising of customers. *New Marketing Research*; 8(4): 45-68. (In Persian).
  15. Gholinezhad P. (2015). The role of customer relationship management in internet marketing. [MA thesis]. Tehran: Farabi Institution. (In Persian).
  16. Tasheenia MB. (2017). Marketing strategies: how small restaurant business use social media. [Ph.D. thesis]. USA: Walden University.
  17. Urmila M. (2012). Social media marketing and ethics. UK: International Research Conference on Commerce, Economics, Social Sciences.
  18. Algharabat R, Rana NP, Alalwan AA, Baabdullah A, Gupta A. (2019). Investigating the antecedents of customer brand engagement and consumer-based brand equity in social media. *Journal of Retailing and Consumer Services*; 2(1).
  19. Brown P, Angela J. (2017). Successful facebook marketing strategies by Missouri small business: A qualitative case study. [Ph.D. thesis]. Prescott Valley, Arizona: Northcentral University.
  20. Zollo L, Filieri R, Rialti R, Yoon S. (2020). Unpacking the relationship between social media marketing and brand equity: The mediating role of consumers' benefits and experience. *Journal of Business Research*; 117: 256-267.
  21. Alalwan AA, Rana P, KY, Algharabat R. (2017). Social media in marketing: A review and analysis of the existing literature. *Telematics and Information*; 2(1):1-14.
  22. Michaelidou N, Miceveski M. (2019). Consumers' ethical perceptions of social media analytics practices: Risks, benefits and potential outcomes. *Journal of Business Research*; 104: 576-586.
  23. Anihotri R. (2020). Social media, customer engagement, and sales organizations: A research agenda. *Industrial Marketing Management*; 90: 291-299.
  24. Peterson M, Minton EA, Liu RL, Bartholomew DE. (2021). Sustainable marketing and consumer support for sustainable businesses. *Sustainable Production and Consumption*; 27: 157-168.
  2. Shareef MA, Mukerji B, Alryalat MAA, Wright A, Dwivedi YK. (2018). Advertisements on Facebook: Identifying the persuasive elements in the development of positive attitudes in consumers. *Journal of Retailing and Consumer Services*; 43: 258–268.
  3. Taravati P. (2014). Investigate the role of Facebook social network in publishing advertising messages to attract the audience. [MA thesis]. Tehran: Islamic Azad University. (In Persian).
  4. Arora A, Bansal S, Kandpal C, Aswani R, Dwivedi YK. (2019). Measuring social media influencer index-insights from Facebook, Twitter and Instagram. *Journal of Retailing and Consumer Services*; 49: 67–76.
  5. Khosravi-Nejad R, Bahrami M, Barati M. (2018). Analyzing the correlation between relationship marketing and brand equity of bank: the moderating role of business ethics. *Ethics in Science and Technology*; 13 (1):116-126. (In Persian).
  6. Mohebbi MM. (2019). Relationship between work ethics and information and communication technology (ICT) with development of electronic marketing. *Ethics in Science and Technology*; 14 (1):137-139. (In Persian).
  7. Nafe'e M, Andervazh L, Saeednia HR. (2020). The Paradigmatic pattern of social media ethical marketing activities with an emphasis on brand equity and customer response. *Ethics in Science and Technology*; 15 (1):151-157. (In Persian).
  8. Charkhtab-Moghadam J, Esmaeli M. (2020). Relation between ethical marketing and online businesses. *Ethics in Science and Technology*; 15 (1):166-170. (In Persian).
  9. Mohammadpour A. (2013). Anti-method qualitative research method (logic and design in qualitative methodology). Tehran: Sociologist Publication. (In Persian).
  10. Karsoul J. (2009). Qualitative scanning and research design: choosing from five approaches (case study: narrative studies, phenomenology, grounded theory, ethnography). Translated by, Danaee Fard H. Tehran: Eshraghi Publication. (In Persian).
  11. Mohammadi B. (1998). Principles of qualitative research methodology: basic theory, procedures and methods. Tehran: Institute of Humanities and Cultural Studies. (In Persian).
  12. Khaleghi A, Moeeni H, Jameepour M. (2019). Identify and rank social media marketing

